

تلاش ترکمنستان، ترکیه و آذربایجان برای هماهنگ کردن مواضع خود در صادرات گاز

سران کشورهای ترکیه، آذربایجان و ترکمنستان تلاش می کنند تا اتحادیه ای بین دولتی تشکیل دهند و زمینه اجرای طرح ناباکو را تسریع کنند

سرویس آذربایجان/خبرگزاری آران
خبرگزاری آران / سرویس آذربایجان : هرچند رسانه های خبری هر سه کشور مطلب یا تحلیلی را در زمینه صادرات گاز ترکمنستان از طریق آذربایجان و ترکیه به اروپا منتشر نکرده اند ولی یک مقام اتحادیه اروپا اخیرا پس از دیدار با "قربان قلی بردی محمداف" از برگزاری نشست سران سه کشور ابراز رضایت کرد.
اتحادیه اروپا از اوایل سال جاری هجری شمسی فعالیت خود را برای انتقال گاز ترکمنستان به این اتحادیه تشدید کرده است و حضور همزمان روسای دوره های مختلف اتحادیه اروپا در اردیبهشت ماه امسال در عشق آباد را باید در این راستا ارزیابی کرد.
"پیپرمورل" نماینده ویژه اتحادیه اروپا در امور کشورهای آسیای مرکزی روز پنجشنبه در نشست کوتاه با معهود خبرنگاران غربی مقیم ترکمنستان گفت که این اتحادیه همچنان پیگیر اجرای طرح ناباکو است .

این مقام اتحادیه اروپا تاکید کرد که برگزاری نشست سران سه کشور ترک زبان در حقیقت به عملی شدن طرح ناباکو کمک می کند.
برخی رسانه های غربی نیز به نقل از مورل نوشتند که درگیری روسیه با گرجستان تسریع روند همکاری ها با کشورهای آسیای مرکزی جهت انتقال گاز این منطقه به اروپا را ضروری ساخته است .

در بحبوحه منازعه سوخت روسیه و بلاروس در زمستان 85 بر سر انتقال نفت و گاز روسیه از خاک این کشور به اروپا اهمیت راهبردی نفت و گاز ترکمنستان بیش از پیش توجه جهانیان را به خود جلب کرده است .

مناقشه روسیه و بلاروس بر سر انتقال نفت و گاز هنگامی شروع شد که روسیه بهای نفتی را که به بلاروس می فروشد در زمستان 85 افزایش داد.
جمهوری بلاروس نیز مالیات ترانزیت بر نفت روسیه را از طریق خط لوله ای که از خاک بلاروس عبور می کند وضع کرد که موجب اختلال صدور آن از سوی روسیه شد.
هرچند این مشکل از طریق دیپلماسی برطرف شد ولی این موضوع موجب نگرانی رهبران کشورهای اروپایی در مورد اتکا به نفت و گاز روسیه شده است .
"آنگلا مرکل" صدراعظم آلمان که یک سوم نفت مورد نیاز کشورش را از روسیه تامین می کند، در همان سال گفت ، اروپا باید منابع تامین انرژی خود را بیشتر کند.
به دنبال این وقایع ، کمیسیون اروپا در گزارشی اعلام کرد که با روند فعلی ، وابستگی اروپا به واردات انرژی از 50 درصد مصرف کل انرژی کنونی به 65 درصد در سال 2030 میلادی خواهد رسید و موضوع واردات گاز نیز حساستر از نفت است .

شمار کشورهای تامین کننده گاز کشورهای اتحادیه اروپا هم اکنون محدود به روسیه ، نروژ و الجزایر است و کارشناسان پیش بینی می کنند در صورت ادامه این روند، میزان واردات این کشورها از 57 درصد فعلی به 84 درصد در سال 2030 میلادی افزایش خواهد یافت .

در این راستا، "بنیتا فررو والدنر" کمیسر روابط خارجی اتحادیه اروپا در سفر اردیبهشت ماه امسال به عشق آباد گفت که این اتحادیه سیاست جدید همکاری راهبردی با کشورهای آسیای مرکزی را اتخاذ کرده است .

ترکمنستان از سال 1885 ضمیمه امپراطوری روسیه تزاری شد و از آن زمان تاکنون روس ها به روش های مختلف اقتصاد این کشور بویژه منابع هیدروکربور آنرا تحت کنترل خود دارند.

نفت و گاز ترکمنستان که توسط روس ها کشف و استخراج شد در طول سال ها از طریق خط لوله شرکت گاز پروم به روسیه منتقل می شود.
با این وجود، مقامات کشور ترکمنستان بارها بر این نکته تاکید کرده اند که باید برای صدور گاز مسیرهای مختلفی را جست و جو نمایند.
البته رییس جمهوری ترکمنستان برای صادرات گاز خود از مسیرهای مختلف بویژه اروپا با احتیاط کامل حرکت می کند و به همین دلیل است که تاکنون جواب صریحی در زمینه انتقال گاز از مسیر غربی این کشور به اروپا نداده است .

این درحالیست که بردی محمداف پس از به قدرت رسیدن چندین سفر به اروپا انجام داده یا پذیرای هیات های مختلف از کشورهای اروپایی و همچنین آمریکا که حامی انتقال گاز ترکمنستان به اروپاست ، بوده است .

بردی محمداف در سخنرانی ها و دیدار با هیات های اروپایی همواره یک مطلب کلیشه ای را تکرار می کند، و آن اینکه این کشور بدنبال ایجاد تنوع در صادرات گاز به دیگر کشورهاست .

با این وجود، سفر اخیر بردی محمداف به آلمان و اتریش ، سفر پیگیری کننده اجرای طرح ناباکو به عشق آباد و همچنین نشست سه جانبه هفته گذشته سران سه کشور ترک زبان آذربایجان ، ترکمنستان و ترکیه در ترکمنباشی ترکمنستان نشانه هایی از تحولات جدید این کشور آسیای مرکزی برای برداشتن گام عملی برای اجرای طرح ناباکوست .
برخی کارشناسان اقتصادی معتقدند که اجرا و عملی شدن طرح ناباکو یا "ترانس خزر" حداقل در چند سال آینده امکانپذیر نخواهد بود.

آنها دلیل گفته خود را ضعف طرح راهبردی تامین انرژی اتحادیه اروپا از کشورهای آسیای مرکزی ، مشخص نبودن تامین کننده هزینه های اجرای طرح ناباکو، مخالفت کشورهای حوزه دریای خزر با عبور خطوط لوله گاز از بستر این دریا و هماهنگ نبودن کشورهای اروپایی در اجرای طرح ناباکو عنوان می کنند.

به همین دلیل است که گفته می شود، سران کشورهای ترکیه ، آذربایجان و ترکمنستان تلاش می کنند تا اتحادیه ای بین دولتی تشکیل دهند و زمینه اجرای طرح ناباکو را تسریع کنند.

"الهام علی اف" رییس جمهوری آذربایجان پس از پایان نشست سه جانبه به خبرنگاران در ترکمنباشی ترکمنستان گفت که باکو و عشق آباد ضمن تامین انرژی خود در تامین امنیت انرژی جهانی نیز نقش مهمی ایفا می کنند.

علی اف تایید کرد که روابط دو کشور ترکمنستان و آذربایجان در حال گسترش بوده و این گسترش بخاطر قرار گرفتن دو کشور در جغرافیای واحد است .
بردی محمداف نیز سخنان همتای آذری خود را تایید و تاکید کرد که دو کشور در امر انتقال منابع انرژی همکاری می کنند و در این خصوص تفاهم نامه دوجانبه وجود دارد.

رییس جمهوری ترکیه نیز در پایان این نشست گفته بود که دیدار سه جانبه بین سران سه کشور مهم بود و رهبران سه کشور مذاکره در باره چشم انداز همکاری های دوجانبه ، همچنین مسایل امنیت انرژی منطقه را پیش بینی می کنند.

هر چند سیاست نزدیکی "عشق آباد - باکو" که از یکسال گذشته بین دو کشور شروع شده است شاید بتواند به عملی کردن طرح ناباکو کمک می کند ولی اختلافات این دو کشور در زمینه تعیین رژیم حقوقی دریای خزر و همچنین اختلاف بر سر یک میدان گازی در این دریا مانع عمده در اجرایی شدن این طرح یا طرح ترانس خزر است .

با این وجود، امضای تفاهم نامه در باره انتقال محصولات از طریق بنادر باکو و ترکمنباشی و نیز راه آهن بین المللی ، بکارگیری واگن های باری و کانتینری حاکی از آغاز همکاری های باکو و عشق آباد در زمینه سوخت است .

گفته می شود، با امضای این تفاهم نامه ، انتقال گاز مایع ترکمنستان از طریق بنادر ترکمنباشی و باکو انجام خواهد شد که این فصل نویسی در آغاز همکاری ها انرژی بین دو کشور محسوب می شود.

پایان پیام.